

Istories

Ä va jänn gångg Bom Lass o Sörbu Lass add fändji äggningg nårdi Övdalim. Ä va långt upi skoim ä däm kam int nidå bygdi so kringt. Ä vårt tä ligg i köjon el vittren ä sjå til att ä vårt proviantera ibland då ä bövdes.

Je jägd då ä add ve löningg fo Sörbu Lass nidi byn fö tä tjöp jätå å klipp si. Ann add inna bi so långårån så ann va ibet. Ur ä nu va så kam ann i lag minn någä så byrdå fästa. Ä sä vårt ä kortspyl.

Lass kam int ättbaker förrän a midagstid upå måndan. Int add ann vurti klippadn äld. Ann add vänt i skållan ä sät bar ä åjet si yvyr pängum ann add gart slut å. Ä va nästan så ann öjlet yvyr att int ann add nå kvär. Då säjd Bom Lass a onum: “Men ärå a du då kvär i alla fall.....”.

*

Rullpers Selma vårt budin tä ta nå fisk så Lavas Järk add fändji i netum västå sjom jätt tag. Ä va so onärt så ä rakk till a däm ema. Selma fikk nå gädd å någä aborrer nidi jänn kupp. Sä fräget o ur mytji ä kostet. Järk tykkt int ann kund ta nå fö eta så ann säjd att o fikk full ta däm fö ässint. Då säjd Selma: “Ja men e ä då so billit så tror i då att i tar någä til.....”

*

Förr i tidn då Indes Niss add andlingsbud upå Bäckkam va ä ju so att kelindji Anna ibland va i budn å suld expidera däm så kam inn å vild a nå. Jänn dag kam gambel Åll Per in å suld a lite fotosjen. Ann add jänn literputäll minn si å donda stället ann upå distjen å säjd a Indesnissfruni att ann suld a fotosjen. O vild full språk litä så o fräget: “Ska Per ha en liter?” Åll Per sväret: “Ja gambeln, fän't du lägg i två å duv du ä”.

*

Jätt tag va ä nå evangelister så kam a Soldn å prediket nå el viku fö tä sjå um däm kund fräls nå själer. Däm så tykkt att däm suld ta a si Guss ord suld bi döpadar. Däm äld till nidå Lerän jänn sundag då ä suld stji. Ä va fler predikanter så joptes a å däm fingg go uti vatnä å bi duppader. Ä kam däjtt mytji fok å sågä doda tillställnindji. Stunis Andes i Budum kam ann o. Bäst däm äldå djikk ann frama vatni å tittet nidi å sä säjd ann: “Sjänä, so ini älviti minn gosyler ä e jän”.

Bälter Andes add gart si je vänd a Mora à då ann ändå va å Strandn passet ann si tä go inå Wejsenburgs fö tä tjöp si jänn fällknävj. Däm fanatt åll sorter a onum fö tä väjsa. Expeditn tog fram jänn å säjd: “Titta här, den har fyra knivblad och även en korkskruv”.

Då säjd Bälter Andes: “I ädd älder vilja aft jän minn jätt knävjblad å fyr kurkskruver”.

*

Förr va ä gävt tä nidå bryddjo i Bängsarvi um onsdaskvålda då Engelbrekt kam frå Mora min musik å mångg fin kullor tä dans minn. Jätt tag va ä so att Bälter Andes byrdå språk minn je morkull å däm djingg uppyvir Båtåjsbåkkan å kam ätt sluss änd båtå Bjärså kern. Andes tykkt full att ann kund byrå jolå ati doda litå så ann säjd:

“Jän bårt vet i je slet tåjv da vir kunnum sätt våss å sjå ur uvåli fint ä e dan västyvyr kringum bjeri då soli gor nid”. Doda kullo tykkt full att ann kanstji kund bi usötjlin, så o säjd: “Men då byr du full bar å tä ta kringum mi å sonå...” Andes vårt brydd um int ann suld få byrå snuvel ati ännå så ann kringget si tä säj: “Nejdå, nejdå, ä sa i då visst int djärå”. Då säjd kullo: “Vänd e ä då fö idé att vir sättum våss.....”

*

Jätt ana tag va ä i slutä åv november. Ä snjoget å bles frå nårdå å va kållt. Bälter Andes tog si i alla fall boti Koopen fö tä tjöp si jänn kärvskot. Utåni budn mötet ann Sturull Joan å däm byrdå klågå yvyr vedrä. Då däm add äldå jänn fläkk let Bälter Andes: “Eta vedrä få man ju ta sãm ä e. men ä add ju kunna ve värre o”.

Sturull Joan: Värre kan ä ju nästan int vårå”.

Bälter Andes: “Jo vir addum ju kunna aft ågningg o”.

*

Krångan Mas va udjyft å fotjä kringum onum tykkt full att ann suld ställ någu råd minn nå kvinnfok så ann fikk någu kelingg. Däm ment att Sar Kisti kund duvå a onum. Jänn dag säjd Bom Ann: “I tyttjer du kan ta Sar Kisti i.....”

Krångan Mas: “Ja, i kan ta Sar Kisti i, men ä kan int du.....”

*

Mör Niss bruker go bota Lavas Järk ibland fö tä språk litä mæss ann les tinindji. Jänn släjken dag kam ann däjnt å sätt si. Ä va litä skumt så ann såg int so bra utan ann säjd att ä djikk int nå bra tä leså utå glasogor. Då säjd Lavas Järk: “Du få lån iså i bruker a då i ärer å radion”.

*

Förr va ä vanli att soldpöjker lånet nån rubåt å fo a Nåjsnes upå dans. Nå lag åv sturgåsser kund fårå vänn logdaskväld å däm kam int att förrän framtermot morgonim.

Bälter Andes vamin jätt släjkt lag jänn gångg. Ann fikk fi je nåjsneskull emat jänn fläkk. Ann vårt da so länj att ann vårt ätter då odror rudd emyvyr. Då ann kam nitter å fjeru å såg att däm att rutt frå onum vårt ann arg å lånet si jänn rubåt så ä va åror i. Andes add full int fändji ryktyt sãm ann vild minn doda nåjsnäkullon, så då ann kam a soldlandi bårt nä bryddjon, djikk an yr båtım, sätt jedör skåntji mot framstammen å sparket til så båtın fo utå sjon attå. Sä säjd ann: “Int faldern drar i då upp jänn nåjsnesbåt int”.

*

Lind Järk i Bångsarvi suld fyll år å fö dö så fo ann a Mora fö tä fräst å få åjt nå extra tilldelningg å systemi. Då ann kam in da å add tålå um ärndå ann add, fråget däm ur mångg jäster ä suld bi å kalasi.

Lind Järk: “Ur sa i kunn vitå ur mångger vir bium inå i vet uku tilldelningg i få.....”

*

Någå kaller råktes utáni tjörtjon ätt gusstjänsti jänn sundag. Ä ä vårt tal um ölgjakt släkså ä bruker bi då kaller råkas. Bom Lass skröjtet yvyr att ann add skuti jänn stur ux minn adito tagger ostå Tåsskbåkk fast int ä va lovli.

Ilag minn dömda kallum va ä jänn ukunnån kall å donda fräget då Bom Lass um ann visst uken ann va. Ä djärd int Lass å då tälet kalln um att ann va donda ny Kåssnesfövaltern. Sä säjd ann att ä va ulagli minn tjuvjakt å ann kund få stämningg.

Bom Lass visst int ryktit ur ann suld klar si yr eta så ann fräget fövaltern: “Vet du uken i e då?”

“Näj” säjd fövaltern “men tjuvjäger e du”. Bom Lass: “Vel intä - men i e dånn så ljog mjäst jän å Soldn”.

*

Gambel kaller bruk ju su språk vi veroder då däm råkas. Jänn dag äld Mas Lass i Bängsarvi å spettet ati nå stener dan nidi Skåltjitt. Sammils Danil kam förbi å stanet til fö tä säj nå a Lass så ann fräget um ä djikk bra tä odl.

Mas Lass: “Ja-a, ä gor åll bäst då tåjtn e full åv snus så ä rinn nitter akun å då ä e so stenåt så man få va föbannadn el tidi”.

*

Mäss Bruter Mas va kantor å Soldn va körn minn i donda Siljanskörn så Ugo Alvéen äldå min. Då ä va je stur utställningg i Ståkklum i byrjan åv trättitalä suld donda körn sjungg da. Åller suld a solddråkti å si. Mas Albert så sjunget bas tykkt int um eta ryktit så ann säjd: “I fa då int att Ståkklum min nå brakk så int i kan stjöta”.

Ä va ju je släjku luku fråmåni så suld knäppas. Ä so vårt ä o - ann stanet emä.

*

Jätt tag add Rullpers Selma jopa Dunder Margit minn nå så suld djärås. O vårt budim upå kaffe min duppa. Dunder Margit sätt fram kupper å skar upp nå brö, slo i å säjd a Selma: “Dupp nu då, ä e embåkä vajtbrö”.

Selma: “Ja, ä sa full duvå ändå”.

Ä va fasuliger minn tjöptasbrö å do tidn.

*

*Sammanställning: Helmer Nilsson
Teckningar: Margit Andersson*